

Musiikkiopintojen
keskeiset
tavoitteet

Pasuuna

Perusopinnot

- Itä-Helsingin musiikkiopiston opetussuunnitelman mukaan opinnot jakautuvat kuuteen tasoon: perusopinnot tasot 1-4 ja syventävät opinnot tasot 5-6.
- Musiikin perusopintojen keskeisenä sisältönä on monipuolinen perehtyminen oppilaan valitseman instrumentin perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin. Oppilaan opintopolku voi eriytyä jo perusopintojen aikana, kun valitaan musiikin hahmotusaineiden opintoja.
- Jos opinnot jatkuvat syventäviin opintoihin tai oppilas päättää opinnot perusopintoihin, hänellä on oltava vähintään neljä lukukauden mittaista kurssia.

Perusopintojen arviointi ja suoritustavat

- Osallistuminen opetukseen ja esiintyminen vuosittain.
- Tasolta toiselle siirryttäessä arvioitu esiintyminen.
- Suullinen palaute tasoilla 1–3 ja tasolla 4 oppilas saa kirjallisen palautteen perusopintojen todistuksen yhteydessä. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota opiskelijan vahvuuksiin ja kehittymistarpeisiin myöhempiä opintoja/kursseja ajatellen.
- Arviointi perustuu OPSissa esitettyyn hyvän osaamisen kriteeristöön.

Näytöt, Arviointiryhmän kokoonpano

T1–3

- Oma opettaja ja yksi muu opettaja (arvioija voi olla myös säestäjä)

T4

- Oma opettaja ja kaksi muuta opettajaa (yksi arvioija voi olla myös säestäjä)

Pasuuna on monipuolinen vaskisoitin, jolla voi soittaa monen erityylistä musiikkia, monenlaisissa eri kokoonpanoissa.

Soittimen valinnassa ja hankinnassa kannattaa kysyä aina neuvoa opettajalta. Soittamisen voi aloittaa kevyemmällä muovipasuunalla, joka on painonsa puolesta sopivampi pienikokoiselle soittajalle.

Jos soittajan fyysinen koko riittää, voi soittamisen aloittaa täysikokoisella pasuunalla.

- Soittoharrastus aloitetaan yleensä n. 7-8 vuotiaana, mutta kaikenikäiset aloittajat ovat tervetulleita.
- Pienen oppilaan vanhemman/huoltajan läsnäolo soittotunneilla on alussa tarpeen mahdollisuuksien mukaan, ainakin silloin tällöin. Vanhemman/huoltajan tärkeä rooli heti opintojen alusta lähtien on soittoharrastuksen tukeminen esimerkiksi kannustamalla ja innostamalla harjoitteluun kotona. Vanhemman ei tarvitse osata ohjata kotiharjoittelua tai toimia opettajana, ainoastaan osoittaa kiinnostusta lapsen harrastusta kohtaan ja tarvittaessa selittää soittoläksyjen tarkoitus ja tärkeys.
- Musiikin hahmottaminen, sisältäen mm. nuottien lukemisen ja kirjoittamisen, on alusta asti osa soitonopiskelua. Näiden rinnalla kehitetään kuulonvaraista soittoa ja improvisaatiota.
- Pasuunalla voi soittaa luontevasti eri tyylistä ohjelmistoa. Alussa soitetaan tuttuja lastenlauluja, kansansävelmiä ja pieniä sävellyksiä. Iän ja taitojen karttuessa ohjelmisto laajenee.
- Pasuuna on orkesterisoitin ja puhallinorkesteri aloitetaan yleensä toisena tai kolmantena opiskeluvuotena keskimäärin kun tason yksi asiat on opittu. Yhteismusisointia ja ryhmässä toimimista harjoitellaan pienryhmissä soittoharrastuksen alusta asti.

Perusopintojen sisältökuvaus

Soiton alkeet ovat kaikille saman sisältöisiä, mutta jo perusopintojen aikana opintopolku voi eriytyä oppilaan omaa musiikillista kiinnostusta myötäillen.

Perustasolla opiskelija

- omaksuu pasuunansoiton perustekniikkaa ja ilmaisutaitoja
- oppii ymmärtämään pitkäjännitteisen ja säännöllisen harjoittelun merkityksen edistymiselle
- saa valmiuksia erilaisissa kokoonpanoissa soittamiseen
- saa kokemusta erilaisista esiintymistilanteista ja niihin valmistautumisesta
- oppii riittävän nuotinlukutaidon
- saa ohjausta musiikin kuulonvaraiseen hahmottamiseen
- saa valmiuksia itsenäiseen työskentelyyn ja suunnitelmalliseen tavoitteiden asettamiseen
- saa valmiuksia mahdollisiin lisäopintoihin
- saa valmiuksia oman osaamisen vahvuuksien tunnistamiseen ja elinikäiseen musiikin harrastamiseen

Taso 1

Tasolla 1 opinnot muodostuvat yksilösoittotunnista ja ryhmätunnista, johon MUHA (musiikin hahmotus) on integroitu. Tasolla 1 opinnot voivat alkaa soitinvalmennusryhmässä.

Valinnaisina opintoina instrumenttikohtaisten pajaviikkojen tarjonta, kuoro, mahdolliset projektit.

TASO 1 Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskelu aika 1–4 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- Luonteva soittoasento seisten ja istuen
- Soittomen käsittelyn perusasiat, äänen muodostus
- Opetellaan harjoittelemaan opettajan ohjeiden mukaan
- Opitaan yksinkertaisia lämmittelyharjoituksia
- Tutustutaan nuotinkirjoitukseen, aika-arvoihin, opetellaan helppoja asteikoita
- Ohjelmisto: duurissa ja mollissa

Taitonäyte

- Esitetään yksi säestyksellinen kappale

Taso 2

Tasolla 2 opinnot rakentuvat yksilösoittotunnista ja ryhmätunnista. Opinnot voivat eriytyä soitinkohtaisesti: opintoihin voi tulla mukaan orkesteria ja erillisiä musiikin hahmotusaineiden tunteja tai opinnot jatkuvat samaan tapaan kuin tasolla 1.

Valinnaisina opintoina instrumenttikohtaisten pajaviikkojen tarjonta, kuoro, mahdolliset projektit.

Taso 2: Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskeluaika 1–3 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- Soittoasennot ovat luontevia
- Soittimen käsittelyn perusasiat ovat tulleet tutummiksi ja dynamiikan käyttö, artikulaatio ja äänenmuodostus ovat monipuolistuneet
- Opitaan hieman monipuolisempia lämmittely- ja tekniikkaharjoituksia
- Harjoitellaan opettajan ohjeiden mukaan
- Tunnetaan sävelnimet viivaston alueella

Taitonäyte

- Esitetään kaksi erityylistä kappaletta.
- Vaihtoehtoisesti toinen kappaleista voi olla moniäänisessä kappaleessa oma, ylin stemma.
- Yksi etydi

Taso 3

Tasolla 3 pääinstrumentin lisäksi oppilaan opintopolkuun kuuluvat erilliset MUHA-opinnot sekä orkesterisoittajilla orkesteri.

Valinnaisina opintoina musiikin hahmotusaineiden valikosta tasojen 3 ja 4 kurssit, kuoro ja mahdolliset projektit.

Taso 3: Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskelu-aika 1–3 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- Intonaatio ja soittotekniikka vakiintuu
- Rekisteri laajenee molempiin suuntiin
- Ohjelmistoon voi lisätä 2- tai useampiosaisia kappaleita
- Duuri- ja harmonisia molliasteikkoja 4b-4# yhden oktaavin alueella
- Yhteissoitto jatkuu (TASO 3:n jälkeen siirrytään Itätuuli-orkesteriin)
- Omat harjoittelurutiinit ovat vakiintuneet

Taitonäyte

- Kolme erityylistä kappaletta tai kaksi kappaletta ja yksi etydi.
- Omaksumistehtävä/Prima vista
- Asteikot

Taso 4

Taso 4 päättää perusopinnot. Tason 4 taitotaso pyrkii rakentamaan palkitsevan ja omaehtoisen musiikin harrastamisen pohjaa, joka tukee musiikillisen kokonaisuuden hahmottamista (rakenteet, tyylit, musiikin historia ja niiden yhteys esitettäviin/ kuunneltaviin teoksiin)

Hyvän osaamisen kriteeristö koko oppilaitoksen OPS

Tämän jälkeen musisointitaitoja syvennetään tasoilla 5 ja 6.

Taso 4: Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskelu aika 1–4 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- Havainnoi ja tarvittaessa osaa korjata soittoasentoa
- Kuuntelee ja osaa korjata intonaatiota
- Harjoittelurutiinit ovat vakiintuneet; osataan soveltaa ohjeita kotiharjoittelussa
- Rekisteri laajenee
- Ohjelmistoon lisätään moniosaisia kappaleita
- Duuri- ja melodisia ja harmonisia molliasteikkoja soitetaan 7b-7# yhden oktaavin alueella
- Hallitsee ja jaksaa soittaa laajempia kokonaisuuksia
- Yhteissoittoa Itätuuli-orkesterissa

Taitonäyte

- Kolme erityylistä säestyksellistä kappaletta, joista yksi on mahdollisesti moniosainen
- Yksi etydi
- Omaksumistehtävä/Prima vista
- Asteikot

Syventävät
opinnot

Syventävät opinnot

Tasolla 5

Oppilaan omien tavoitteiden asettaminen;

Pohditaan omaa ajankäyttöä ja tavoitteita ennen kuin varsinaiset opinnot aloitetaan.

oppilas suunnittelee yhdessä opettajiensa kanssa opintojensa tavoitteet ja luo kurssisuunnitelman tasoille 5 ja 6.

Tasolla 6

Toteutetaan päättötyö ja arvioidaan tavoitteiden toteutumista.

Itsearviointi on oleellinen osa prosessia.

Lisäksi opettajatiimi arvioi tavoitteiden toteutumista.

Musiikin laajan oppimäärän opinnot päättyvät tason 6 jälkeen päättötodistuksen saamiseen.

Tasot 5 ja 6

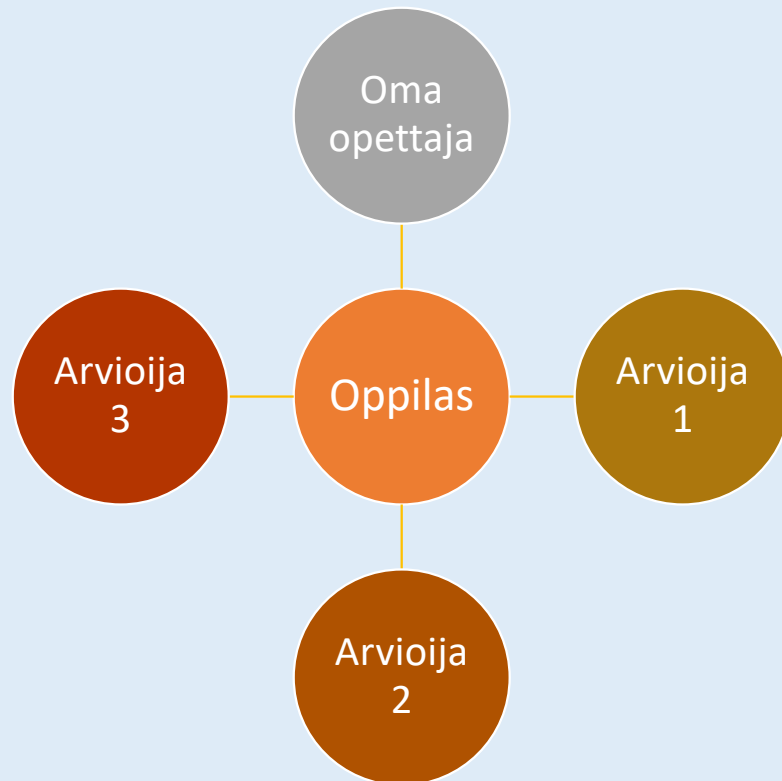
Taso 5

- Opiskellaan pääainetta ja tarpeellinen määrä tukiaineita, yhteissoittoa, projekteja ym.
- Moderatolinjalla pääaineen lisäksi opiskellaan vähintään kaksi musiikin hahmotuksen kurssia
- Accelerandolinjalla opiskellaan pääaineen lisäksi vähintään neljä musiikin hahmotusaineiden kurssia

Taso 6

- Oppilas ja oma opettaja suunnittelevat yhdessä lopputyötä, joka kuvastaa oppilaan omaa musiikillista ja taiteellista kiinnostusta, sekä sen toteutusta
- Kokonaisuus voi olla soiva portfolio, monitaiteellinen esitys, solistinen esiintyminen tai yhdistelmä edellisistä

Arviointi

- Oppilaan itsearviointi
  - Päättötodistusvaiheessa oppilas arvioi omien asettamiensa tavoitteiden toteutumista
- Arviointiryhmä
  - Ryhmä käy oppilaan kanssa vuorovaikutteista keskustelua lopputyön jälkeen tavoitesuunnitelman itsearvioinnin ja lopputyön pohjalta
- Päättötodistukseen tulee sanallinen arvio koko opintopolusta